

Tjänsteutlåtande
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Ingrid Kärrsten

Till: Kommunstyrelsens
arbetsutskott

Datum: 2025-09-29
Diarienummer: KS 2020/0131

Granskning av detaljplan Västra Banvägen och del av Tuna 3:1.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram ett förslag till detaljplan för Västra Banvägen. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en utveckling av Västra Banvägen, för att göra plats åt busstrafik, cykeltrafik och gående, i enlighet med Österåkers kommun Översiktsplan 2040 samt planprogrammet för Åkersberga stad - centrumområdet. Syftet är även att överlåta allmän plats från enskilt till kommunalt huvudmannaskap. Vidare syftar planen till att möjliggöra en uppdimensionering av VA-nätet under vägen för att möta framtidens behov med bl.a. utvecklingen av Åkersberga centrum, hantera dagvatten innan det når recipienten samt genom höjdsättning av vägen möjliggöra yttlig avrinning av skyfallsvatten längs med vägen till Åkers kanal. Målsättningen är att genom en väl gestaltad gatumiljö stärka kopplingen mellan Åkersberga centrum och västra sidan av spåren.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att ställa ut förslag till detaljplan för Västra Banvägen på granskning.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav 2019 Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Västra Banvägen och planområdet Tuna 6:151 mfl. Efter planuppdraget delades planområdet upp i två olika detaljplaneområden, eftersom Tuna 6:151 och Västra Banvägen innehåller skilda planfrågor och förutsättningar.

Ett planförslag har upprättats och Kommunstyrelsens planarbetsutskott gav Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ställa ut detaljplanen för samråd den, miljöpåverkan 10 maj 2023 (KSAU § 5:3). Samtidigt fattades beslut om att planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Planförslaget var utställt för samråd mellan 15 maj – 19 juni. Inkomna synpunkter samt förslag på revideringar av planförslaget har sammanfattats i en samrådsredogörelse, bilaga 2. Under samrådsperioden inkom synpunkter på bland annat att införa buss på del av Västra Banvägen, timglaslösning samt att parkeringar försvinner. Utifrån inkomna synpunkter har vissa justeringar och förtydliganden av planförslaget gjorts. I detta omarbetade planförslag har bl.a. placeringen av bussvändplatsen ändrats.

Utvecklingen av Västra Banvägen är i linje med Österåkers Kommuns Översiktsplan 2040 målsättningar som bland annat handlar om att stärka kommunens gång- och cykelvägnät, verka för att förbättra framkomligheten för kollektivtrafiken, stärka strategiska kollektivtrafiks-knutpunkter, bidra till hög kvalitet av offentliga rum med tillhörande utformning och bidra till att göra Åkersberga stad levande och trygg. Västra Banvägen pekas även ut som ett viktigt utvecklingsområde i planprogrammet för Åkersberga stad – centrumområdet, som föreslår att Västra Banvägen byggas om till en mer stadsmässig gata med plats för busstrafik, gående, cyklister, träd, planteringar, dagvattenhantering och uppdimensionering av VA.

Västra Banvägen är en enskilt förvaltnad väg, centralt belägen nära Åkersberga station. Vägen omfattar en sträcka på cirka 1,7 kilometer och är i dagsläget smal och saknar goda möjligheter för gång- och cykeltrafikanter att röra sig tryggt längs hela sträckan. Förutom vägsträckan ingår en skogbeklädd höjd – planlagd som park i gällande detaljplan. Både vägsträckan och parkmarken har enskilt huvudmannaskap.

Detaljplanen berör ett stort antal gällande detaljplaner, då planområdet sträcker sig längs med hela Västra Banvägen. All mark inom planområdet är redan planlagd och till stora delar som allmän platsmark med enskilt huvudmannaskap.

Förvaltningens slutsatser

Samhällsbyggnadsförvaltningen har efter samråd tagit fram ett reviderat planförslag som möjliggör en breddning av Västra Banvägen och därmed gör plats åt buss-, cykel- och gångtrafik så att det går att röra sig tryggt längs hela vägen. Detaljplanen möjliggör bland annat busstrafik västerifrån fram till Åkersberga station, vilket innebär särskilda krav på körbanebredd samt utformning av en bussvändplats. Vändplatsen har flyttats och är i detta förslag placerad så nära Åkersberga station som möjligt, med hänsyn till utrymmet mellan spår och körbana. Söder om bussvändplatsen ser kommunen inget behov av busstrafik vilket betyder att den vägsträckan kan få en smalare utformning. Föreslagen gång- och cykelväg går huvudsakligen utanför planområdet och på fastigheten Tuna 6:50, som ägs av Storstockholms Lokaltrafik AB, eftersom den tillgängliga ytan på gatumark är begränsad. Omgestaltningen stärker Västra Banvägens karaktär som stadsgata och knyter an det västra området av spåret med Åkersberga centrum, såväl som

Åkersberga centrum med stationen Tunagård samt den framtida utvecklingen i Kanalstaden.

Kommunen anser att detaljplanen hanterar viktiga frågor och förutsättningar, så som dagvattenhantering, avrinning vid skyfall, och möjliggörandet av uppdimensionering av VA-nätet, som är betydelsefulla för en fortsatt utveckling av centrumområdet. Genom att utveckla gång- och cykelvägnätet bidrar planen till att skapa trygga och attraktiva kopplingar till viktiga målpunkter. Planförslaget innebär att huvudmannaskapet för såväl vägen som den skogbeksäddade höjden i sydväst övergår till kommunen.

Planförslaget anses följa gällande Översiktsplan 2040, Planeringsstrategin (inklusive uppföljning Översiktsplan 2040), vara i linje med Sverigeförhandlingen, samt i linje med planprogrammet för Åkersberga stad – centrumområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat en undersökning om betydande miljöpåverkan. Detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan (BMP) i den mening som avses i plan- och bygglagen och miljöbalken. Inga nationella, regionala och kommunala miljömål åsidosätts. Planen berör inga riksintressen och väntas inte medföra risk för överskridande av miljökvalitetsnormer. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning (2020-10-07).

Planen väntas medföra positiva konsekvenser ur ett ekologisk samt socialt perspektiv. Detta dels genom att dagvattenrening och skyfallshantering förbättras, dels genom åtgärder längs gatan så som gc-vägar ökar tryggheten för oskyddade trafikanter.

I områdets västra del så föreslås strandskyddet att upphävas, vilket är reglerat i plankartan.

För att säkra allmän tillgänglig och trafiksäker passage, plats för kollektivtrafik, gång- och cykeltrafikanter samt hantering av dagvatten och skyfall, medför planen visst mindre markintrång för ett antal angränsande fastigheter. Det betyder att kvartersmark föreslås överföras från vissa angränsande fastigheter till den kommunala fastigheten (Tuna 3:1) som utgörs av allmän platsmark. Det beror på att kommunen ser ett behov av att utöka den allmänna platsmarken för att uppnå god standard, där det som är planlagt som allmän plats idag föreslås kvarstå och utvidgas genom att delar av det som för närvarande är planlagt som kvartersmark överförs till allmän platsmark. En mindre del av kommunens fastighet Tuna 3:1 föreslås även överföras till Brf-spåret för parkeringsändamål. Fastighetsrättsliga konsekvenser beskrivs i plan- och genomförandebeskrivningen. Åtgärderna syftar till att främja allmänna intressen som infrastruktur i form av ytor för kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik och vägtrafik, samt förbättra förutsättningar för ekosystemtjänster så som dagvattenhantering, avrinningen vid skyfall och tillgången till grönska.

Kommunen står för samtliga kostnader gällande upprättandet och genomförandet av detaljplanen. Kommunen kommer få tillkommande kostnader för drift och skötsel av de föreslagna allmänna platserna som inkluderar gata och park inom planområdet. Planen innebär även kostnader för Österåkers vatten i form av utbyggnad, drift och skötsel.

Tidigare beredning

Beslut om planuppdrag, Kommunstyrelsen 2019-08-26 §9:3

Beslut om samråd, Kommunstyrelsens planarbetsutskott 2023-05-10 §5:3

Bilagor

1. Planförslagets handlingar i form av plankarta med planbestämmelser, illustrationsplan, intrångskarta samt tillhörande plan- och genomförandebeskrivning, 2025-09-24
2. Samrådsredogörelse, 2025-09-24

Charlotta Sangregorio
Samhällsbyggnadsdirektör

Maria Bengs
Planchef

Skickas till
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verifikat

Document ID 09222115557558397698

Dokument

Tjänsteutlåtande dpl Västra Banvägen

Huvuddokument

4 sidor

Startades 2025-09-29 16:32:04 CEST (+0200) av Kristin Jonsson (KJ)

Färdigställt 2025-09-30 09:01:46 CEST (+0200)

Initierare

Kristin Jonsson (KJ)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

kristin.jonsson@osteraker.se

Signerare

Charlotta Sangregorio (CS)

Österåkers kommun

charlotta.sangregorio@osteraker.se

Signerade 2025-09-29 19:09:18 CEST (+0200)

Maria Bengs (MB)

Österåkers kommun

maria.bengs@osteraker.se

Signerade 2025-09-30 09:01:46 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

